

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МІЖНАРОДНИЙ
ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА
СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

Кафедра менеджменту

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 15. Управління проектами**

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

Освітня програма: «Менеджмент організацій»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Рівне – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління проектами» для здобувачів вищої освіти ступеня магістра освітньої програми «Менеджмент організацій» за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Розробники: Князевич А.О., д.е.н. доц., Миськовець Н.П., к.е.н.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту

Протокол № 1 від «24» 08 2020 р.

Завідувач кафедри

д.е.н., проф. Гончаров Ю.В.

(прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми
«Менеджмент організацій»

Гарант освітньої програми

к.е.н., доц. Артюшок В.С.

(прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією
економічного факультету

Протокол № 1 від «24» 08 2020 р.

Голова к.е.н., доц. Демидюк С.М.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

© Князевич А.О., Миськовець Н.П. 2020 рік

© ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний

університет імені академіка Степана Дем'янчука», 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	<u>Обов'язковий компонент освітньо-професійної програми</u>	
	Спеціальність 073 «Менеджмент»		
Змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма «Менеджмент організацій»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 6	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції	
		20 год.	16 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	10 год.
		Самостійна робота	
		80 год.	94 год.
		Вид контролю: <u>екзамен</u>	

2. Мета навчальної дисципліни

Для сучасної економіки характерна глобалізація, інформатизація, конкуренція фірм, які зацікавлені в оновленні продукції, існуванні ринку конкуруючих нововведень. Для здійснення інноваційного процесу потрібна цільова інформація та інформація, яка знаходиться у різних сферах суспільного розвитку, а також механізми управління командами, які намагаються досягти поставлених перед ними цілей. Саме використання проектів, як цілісних систем, що відокремлені від інших видів діяльності і одночасно є одиничними та унікальними, дає можливість впровадження конкурентоздатних нововведень. Навчальна дисципліна «Управління проектами» належить до групи базових дисциплін професійного циклу і забезпечує підготовку здобувачів вищої освіти до майбутньої професійної діяльності в ринкових умовах. Дисципліна готує студентів до вивчення взаємопов'язаних професійно-орієнтованих і спеціальних дисциплін, до використання отриманих знань при вирішенні практичних задач, проведенні наукових досліджень, підготовці кваліфікаційних робіт. Крім того, вона спрямована на формування у студентів навичок і знань, необхідних для управління проектами на макро- та мікрорівні, займає важливе місце у системі підготовки фахівців з менеджменту.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів відповідно до освітньої професійної програми таких *компетенностей*:

- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;
- СК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;
- СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

3. Програмні результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів *програмних результатів навчання*:

ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;

ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями;

ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї;

ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;

ПРН 8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.

Після опанування основних положень дисципліни «Управління проектами» здобувачі вищої освіти

повинні знати:

- види проектів, засади поточного планування та оперативного управління проектами;
- сучасну методологію та технологію управління проектами, місце і роль управління проектами у загальній системі організаційно-економічних знань;
- зміст та структуру проектів, його життєвий цикл;
- теорію організації управління проектом;
- зміст та структуру процесу управління проектами;
- принципи побудови організаційної структури проектів;
- методи аналізу проектних ризиків.

повинні вміти:

- проводити оцінку обсягів робіт по проекту;
- застосовувати організаційний інструментарій управління проектом;
- сформувати проектну команду та ефективно управляти нею на всіх стадіях розвитку життєвого циклу проекту з використанням сучасних інформаційних технологій;
- ефективно управляти часовими характеристиками проектів;
- визначати вартість проектів різних типів і видів, ефективно управляти вартістю проектів на всіх етапах життєвого циклу;
- ефективно управляти якістю та ризиком проектів;
- розробляти управлінські рішення у відповідь на зміни ситуації у ході робіт по проекту.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Система управління і методологія планування проектів

Тема 1. Теоретичні засади управління проектами

Проект і специфіка проектної діяльності. Спільні ознаки проектів. Класифікація проектів: за термінами реалізації, масштабами у міжнародній практиці, складністю, видами, характером і сферою діяльності. Сутність управління проектами. Найпоширеніші системи управління проектами. Фази життєвого циклу проекту: доінвестиційна, інвестиційна, експлуатаційна. Структура і середовище проекту. Види структур управління проектами: функціональна, матрична, проектна. Чинники зовнішнього та внутрішнього проектного середовища. Учасники проекту.

Література: основна [1; 4; 8; 9; 10; 16], допоміжна [8; 12; 13; 20].

Тема 2. Планування проекту

Місце і функції планування та контролю в управлінні проектами. Завдання планування і контролю проектів. Причини труднощів при плануванні і контролю проектів. Класифікація планів виконання робіт по проекту відповідно до рівнів управління. Сучасні тенденції в плануванні проектів. Інтеграція планування і контролю з організаційною, інформаційною системами та системою управління

персоналом. Розробка проектно-кошторисної документації. Етапи розробки проектно-кошторисної документації. Функціональні обов'язки проектних організацій: типові, додаткові. Типи проектних фірм: інжинірингові (консалтингові), обчислювальні центри, проектно-будівельні фірми, проектні інститути, конструкторські бюро. Управління змінами за проектом.

Література: основна [1; 4; 9; 11; 19], допоміжна [4; 7; 11; 19].

Тема 3. Техніко-економічне обґрунтування інвестиційного проекту

Попереднє техніко-економічне обґрунтування інвестиційного проекту. Етапи попереднього техніко-економічного обґрунтування проекту. Структура техніко-економічного обґрунтування інвестиційного проекту. Техніко-економічні показники інвестиційного проекту. Доінвестиційне дослідження витрат на підготовку інвестиційного проекту. Стратегія підготовки та оцінка інвестиційного проекту.

Література: основна [8; 9; 10; 20], допоміжна [8; 13; 17; 18].

Тема 4. Контроль за виконанням проекту

Контроль та його види. Завдання контролю за виконанням проекту. Система контролю виконання проекту. Методи контролю виконання проекту. Метод контролю за стадіями життєвого циклу проекту. Звітність у системі контролю, її основні елементи. Аналіз показників виконання проекту: метод порівняння з плановими показниками та визначення відхилень, метод скоригованого бюджету.

Література: основна [10; 11; 19; 21; 22], допоміжна [9; 10; 15; 18].

Тема 5. Оцінка ефективності проектної діяльності

Ефективність проектної діяльності та її основні показники. Чиста приведена вартість проекту та способи її розрахунку. Внутрішня норма дохідності. Поняття окупності. Розрахунок періоду окупності інвестицій. Визначення індексу прибутковості та коефіцієнта ефективності інвестицій. Аналіз альтернативних проектів. Грошові потоки та показники ефективності проектів.

Література: основна [2; 3; 6; 16; 18], допоміжна [3; 6; 14; 16].

Змістовий модуль 2. Методичний інструментарій реалізації проектів

Тема 6. Проектне фінансування

Поняття схем проектного фінансування. Базові схеми фінансування проектів. Венчурне фінансування. Механізм здійснення проектного фінансування. Форми забезпечення при проектному фінансуванні. Основні форми проектного фінансування: без права регресу, з повним регресом на позичальника, з частковим регресом на позичальника. Матриця залежності обраної форми регресу від ризикованості та очікуваної прибутковості проекту. Форми повернення коштів при проектному фінансуванні. Схеми розподілу кінцевих результатів проекту: участь у майбутніх прибутках проекту, роялті, довгострокове кредитування.

Література: основна [5; 6; 12; 16; 17; 19], допоміжна [3; 4; 6; 14].

Тема 7. Організаційні форми управління проектами

Організаційні засади управління проектами. Вертикальні та горизонтальні зв'язки. Елементи побудови організаційної структури проекту. Типи проектних команд. Загальні принципи побудови організаційної структури проекту. Залежність організаційної структури від характеру взаємин учасників проекту. Види організаційних структур в управлінні проектами. Статут проекту. Параметри статуту проекту: формування загального завдання проекту, склад проектних робіт, пріоритет проекту відносно інших напрямків роботи організації, міра та межі повноважень менеджера проекту, опис відомих дозволів і обмежень.
Література: основна [4; 8; 11; 15; 17], допоміжна [1; 5; 10; 11; 19].

Тема 8. Проектна діяльність як сфера високого ризику

Проектні ризики та їх класифікація: за фазами (етапами) проектної діяльності, за можливістю впливу на виникнення ризиків, за можливістю захисту від ризиків, динамічні та статичні, специфічні ризики. Типові ризики проекту. Основні принципи управління проектними ризиками. Загальні положення теорії управління ризиками проекту. Особливості теорії управління проектними ризиками: множинність учасників; значна розтягненість у часі; складний (комбінований) характер діяльності; інтернаціональний характер. Методи аналізу ризиків проекту: аналіз чутливості, перевірка стійкості проекту, визначення точки беззбитковості, коригування параметрів проекту, формалізований опис невизначеності.
Література: основна [1; 7; 13; 14; 24], допоміжна [6; 11; 12; 19].

Тема 9. Управління ресурсами проекту

Поняття «ресурс». Процеси управління ресурсами проекту. Мета та завдання управління ресурсами. Основні принципи планування ресурсів проекту. Методи планування ресурсів проекту: планування при обмеженні за часом, при обмежених ресурсах. Управління закупівлями ресурсів. Матеріально-технічне забезпечення проектів. Типи договорів, на основі яких організують закупівлі: договір постачання (матеріально-технічні ресурси) і договір підряду (послуги). Організаційні форми закупівель: прямі, посередницькі, біржові. Основні вимоги до управління закупівлями та постачаннями. Управління постачальниками. Типи товарних ринків. Управління запасами. Оптимізація розміру замовлення.
Література: основна [2; 12; 13; 17; 23], допоміжна [8; 12; 16; 20].

Тема 10. Управління якістю проектів

Поняття «якість». Сутність управління якістю проекту та засоби її забезпечення. Сертифікація. Принципи управління якістю. Основні вимірювачі якості проекту. Витрати на забезпечення якості проекту. Класифікація витрат на забезпечення якості проекту: на попередження проблем з якістю, на оцінку і контроль якості (інформаційні), внутрішні та зовнішні втрати внаслідок низької якості. Методи контролю за якістю проекту: технічна інспекція, статистичні методи, графіки потоків, діаграма Парето, аналіз тенденцій. Інструменти та методи забезпечення якості проекту. Результати процесу забезпечення якості. Контроль якості в проекті.
Література: основна [2; 5; 13; 15; 18], допоміжна [9; 13; 16; 17].

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
Змістовий модуль 1. Система управління і методологія планування проектів								
Тема 1. Теоретичні засади управління проектами	12	2	2	8	12	1	1	9
Тема 2. Планування проекту	12	2	2	8	12	1	1	9
Тема 3. Техніко-економічне обґрунтування інвестиційного проекту	12	2	2	8	12	2	1	9
Тема 4. Контроль за виконанням проекту	12	2	2	8	12	2	1	10
Тема 5. Оцінка ефективності проектної діяльності	12	2	2	8	12	2	1	10
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10	40	60	8	5	47
Змістовий модуль 2. Методичний інструментарій реалізації проектів								
Тема 6. Проектне фінансування	12	2	2	8	12	1	1	9
Тема 7. Організаційні форми управління проектами	12	2	2	8	12	1	1	9
Тема 8. Проектна діяльність як сфера високого ризику	12	2	2	8	12	2	1	9
Тема 9. Управління ресурсами проекту	12	2	2	8	12	2	1	10
Тема 10. Управління якістю проектів	12	2	2	8	12	2	1	10
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10	40	60	8	5	47
Усього годин	120	20	20	80	120	16	10	94

6. Теми практичних занять

Змістовний модуль 1. Система управління і методологія планування проектів

Практичне заняття № 1

Тема 1. Теоретичні засади управління проектами

Питання для обговорення:

1. Визначте сутність поняття «проект».
2. В чому полягає специфіка проектної діяльності?
3. Якими є спільні ознаки проектів?
4. Класифікуйте проекти за наступними ознаками: за термінами реалізації, масштабами у міжнародній практиці, складністю, видами, характером і сферою діяльності.
5. В чому полягає сутність управління проектами?
6. Розгляньте найпоширеніші системи управління проектами.

7. Охарактеризуйте доінвестиційну, інвестиційну та експлуатаційну фази життєвого циклу проекту.
8. Надайте характеристику структури і середовища проекту.
9. Назвіть види структур управління проектами.
10. Розкрийте вплив чинників зовнішнього та внутрішнього проектного середовища.
11. Визначте та детально розгляньте роль кожного з учасників проекту.

Приклади ситуаційних завдань: Дайте характеристику діяльності певної організації та продукції, яку вона випускає. Встановіть основні групи споживачів і зацікавлені сторони, їх очікування і потреби.

Література: основна [1; 4; 8; 9; 10; 16], допоміжна [8; 12; 13; 20].

Практичне заняття № 2

Тема 2. Планування проекту

Питання для обговорення:

1. Визначте місце і функції планування та контролю в управлінні проектами.
2. Якими є завдання планування і контролю проектів?
3. Перерахуйте причини труднощів при плануванні і контролі проектів.
4. Класифікуйте плани виконання робіт по проекту відповідно до рівнів управління.
5. Якими є сучасні тенденції в плануванні проектів?
6. Визначте шляхи інтеграції планування і контролю з організаційною, інформаційною системами та системою управління персоналом.
7. Розкрийте сутність процесу розробки проектно-кошторисної документації.
8. Охарактеризуйте етапи розробки проектно-кошторисної документації.
9. Перерахуйте функціональні обов'язки проектних організацій (типові, додаткові).
10. Розгляньте типи проектних фірм: інжинірингові (консалтингові), обчислювальні центри, проектно-будівельні фірми, проектні інститути, конструкторські бюро.
11. Визначте механізми управління змінами за проектом.

Приклади ситуаційних завдань: Ви проект-менеджер. Вам необхідно скласти інвестиційний документ (меморандум), що надається фінансовим установам для обґрунтування фінансування проекту.

Література: основна [1; 4; 9; 11; 19], допоміжна [4; 7; 11; 19].

Практичне заняття № 3

Тема 3. Техніко-економічне обґрунтування інвестиційного проекту

Питання для обговорення:

1. Розгляньте попереднє техніко-економічне обґрунтування інвестиційного проекту.
2. Детально охарактеризуйте етапи попереднього техніко-економічного обґрунтування проекту.
3. Якою є структура техніко-економічного обґрунтування інвестиційного проекту?
4. Назвіть техніко-економічні показники інвестиційного проекту.

5. Яким чином здійснюється доінвестиційне дослідження витрат на підготовку інвестиційного проекту?

6. Розкрийте сутність стратегії підготовки та оцінки інвестиційного проекту.

Приклади ситуаційних завдань: У процесі реалізації проекту, Ви, як проект-менеджер, повинні скласти звіт з робіт по якості керівнику відділу. Звіт складається з наступних розділів: 1. Планування інспекції. 2. Виміри. 3. Вихідна інспекція. 4. Заключна інспекція. 5. Відповідальність. Розробіть бюджет проекту у розрізі витрат на забезпечення якості продукції проекту.

Література: основна [8; 9; 10; 20], допоміжна [8; 13; 17; 18].

Практичне заняття № 4

Тема 4. Контроль за виконанням проекту

Питання для обговорення:

1. Контроль та його види.

2. Якими є завдання контролю за виконанням проекту?

3. Яким чином забезпечується система контролю виконання проекту?

4. Розгляньте методи контролю виконання проекту.

5. Детально охарактеризуйте метод контролю за стадіями життєвого циклу проекту.

6. Розкрийте роль звітності у системі контролю, її основні елементи.

7. В чому полягає аналіз показників виконання проекту за методом порівняння з плановими показниками та визначення відхилень.

8. Розгляньте метод скоригованого бюджету.

Приклади ситуаційних завдань: Змінні витрати на реалізацію проекту становлять 16 грн на одиницю продукції. Ціна продукції, яку планується випускати, 36 грн за одиницю. Постійні витрати - 6000 грн. Розрахуйте точку беззбитковості (од.).

Література: основна [10; 11; 19; 21; 22], допоміжна [9; 10; 15; 18].

Практичне заняття № 5

Тема 5. Оцінка ефективності проектної діяльності

Питання для обговорення:

1. В чому полягає сутність поняття «ефективність проектної діяльності»?

2. Якими є способи розрахунку чистої приведеної вартості проекту.

3. Охарактеризуйте показник внутрішньої норми дохідності проекту.

4. Визначте поняття окупності проекту.

5. Як здійснюється розрахунок періоду окупності інвестицій?

6. Як визначаються індекс прибутковості та коефіцієнт ефективності інвестицій?

7. Охарактеризуйте аналіз альтернативних проектів.

8. Розгляньте поняття грошових потоків та їх взаємозалежність з показниками ефективності проектів.

Приклади ситуаційних завдань: Визначити індекс рентабельності проекту: обсяг інвестицій в інноваційний проект становить 1200 тис. грн (на перший рік припадає 1000 тис. грн, на другий - 200 тис. грн). Грошові потоки, починаючи з другого року реалізації проекту, становитимуть 200 тис. грн, у наступні роки - відповідно 800, 1000, 1000, 1100 тис. грн. Дисконтна ставка - 5%.

Література: основна [2; 3; 6; 16; 18], допоміжна [3; 6; 14; 16].

Змістовий модуль 2. Методичний інструментарій реалізації проектів

Практичне заняття № 6

Тема 6. Проектне фінансування

Питання для обговорення:

1. Охарактеризуйте поняття схем проектного фінансування.
2. Якими є базові схеми фінансування проектів?
3. Визначте поняття венчурного фінансування.
4. Яким чином реалізується механізм здійснення проектного фінансування?
5. Назвіть форми забезпечення при проектному фінансуванні.
6. Розгляньте основні форми проектного фінансування: без права регресу, з повним регресом на позичальника, з частковим регресом на позичальника.
7. Розкрийте сутність матриці залежності обраної форми регресу від ризикованості та очікуваної прибутковості проекту.
8. Якими є форми повернення коштів при проектному фінансуванні?
9. Назвіть схеми розподілу кінцевих результатів проекту.
10. Яким чином здійснюється участь у майбутніх прибутках проекту?
11. Визначте поняття «роялті».
12. В чому полягає сутність довгострокового кредитування.

Приклади ситуаційних завдань: Тендерний комітет отримав цінові пропозиції від чотирьох різних підприємств на постачання продукції відповідно до тендерної документації. Три учасника тендера запропонували ціну на продукцію, діапазон якої перебуває в межах 50-65 тис. грн. Четвертий учасник тендера запропонував дуже низьку ціну – 35 тис. грн. Висловити власну думку і пропозиції щодо цієї ситуації.

Література: основна [5; 6; 12; 16; 17; 19], допоміжна [3; 4; 6; 14].

Практичне заняття № 7

Тема 7. Організаційні форми управління проектами

Питання для обговорення:

1. Якими є організаційні основи управління проектами?
2. Охарактеризуйте вертикальні та горизонтальні зв'язки в процесі управління проектами.
3. Назвіть елементи побудови організаційної структури проекту.
4. Якими є типи проектних команд?
5. Розгляньте загальні принципи побудови організаційної структури проекту.
6. В чому полягає залежність організаційної структури від характеру взаємин учасників проекту?
7. Перерахуйте види організаційних структур в управлінні проектами.
8. Визначте поняття «статут проекту».
9. Розкрийте параметри основні статуту проекту.

Приклади ситуаційних завдань: Використовуючи певний перелік робіт та групуючи їх належним чином розробіть трирівневу робочу структуру проекту.

Література: основна [4; 8; 11; 15; 17], допоміжна [1; 5; 10; 11; 19].

Практичне заняття № 8

Тема 8. Проектна діяльність як сфера високого ризику

Питання для обговорення:

1. Визначте сутність проектних ризиків.
2. Класифікуйте проектні ризики за фазами (етапами) проектної діяльності, за можливістю впливу на виникнення ризиків, за можливістю захисту від ризиків, динамічні та статичні, специфічні ризики.
3. Назвіть типові ризики проекту.
4. Якими є основні принципи управління проектними ризиками?
5. Охарактеризуйте загальні положення теорії управління ризиками проекту.
6. Розкрийте сутність особливості теорії управління проектними ризиками.
7. Детально розгляньте методи аналізу ризиків проекту: аналіз чутливості, перевірка стійкості проекту, визначення точки беззбитковості, коригування параметрів проекту, формалізований опис невизначеності.

Приклади ситуаційних завдань: Розташувати дані дії послідовно у вигляді алгоритму визначення ефективності методів зниження ризиків: а) розглядається ризик, що має найбільшу вагу для проекту; б) визначається перевитрата коштів із урахуванням ймовірності настання несприятливої події; в) визначається перелік можливих заходів, спрямованих на зменшення ймовірності та небезпеки ризикової події; г) визначаються додаткові витрати на реалізацію запропонованих заходів; д) порівнюються необхідні витрати на реалізацію запропонованих заходів із можливою перевитратою коштів внаслідок настання ризикової події; е) приймається рішення про здійснення або про відмову від протиризикових заходів; ж) процес зіставлення ймовірності та наслідків ризикових подій із витратами на заходи щодо ризику.

Література: основна [1; 7; 13; 14; 24], допоміжна [6; 11; 12; 19].

Практичне заняття № 9

Тема 9. Управління ресурсами проекту

Питання для обговорення:

1. Визначте поняття «ресурс».
2. Охарактеризуйте процеси управління ресурсами проекту.
3. Якими є мета та завдання управління ресурсами?
4. Розгляньте основні принципи планування ресурсів проекту.
5. Розкрийте сутність методів планування ресурсів проекту: планування при обмеженні за часом, при обмежених ресурсах.
6. Яким є процес управління закупівлями ресурсів?
7. В чому полягає матеріально-технічне забезпечення проектів?
8. Які є типи договорів, на основі яких організують закупівлі?
9. Розгляньте організаційні форми закупівель: прямі, посередницькі, біржові.
10. Наведіть основні вимоги до управління закупівлями та постачаннями.
11. В чому сутність процесів управління постачальниками.
12. Перерахуйте типи товарних ринків.
13. Визначте сутність процесів управління запасами.
14. Яким чином забезпечується оптимізація розміру замовлення?

Приклади ситуаційних завдань: Проект проведення студентської наукової конференції розрахований на 3 дні (пленарне і секційні засідання) і передбачає запрошення студентів з інших ВНЗ України, видачу збірника наукових праць, культурну програму та фуршет. 1. Визначте перелік робіт і ресурсів по плануванню проекту (розробіть таблиці ресурсів та робіт проекту). 2. Складіть план по віхах. 3. Розрахуйте бюджет проекту.

Література: основна [2; 12; 13; 17; 23], допоміжна [8; 12; 16; 20].

Практичне заняття № 10

Тема 10. Управління якістю проектів

Питання для обговорення:

1. Визначте поняття «якість».
2. В чому полягає сутність управління якістю проекту та засоби її забезпечення?
3. Надайте визначення сертифікації робіт, продукції, послуг.
4. Охарактеризуйте принципи управління якістю.
5. Розкрийте основні вимірювачі якості проекту.
6. Розгляньте витрати на забезпечення якості проекту.
7. Класифікуйте витрати на забезпечення якості проекту: на попередження проблем з якості, на оцінку і контроль якості (інформаційні), внутрішні та зовнішні втрати внаслідок низької якості.
8. Детально охарактеризуйте методи контролю за якістю проекту: технічна інспекція, статистичні методи, графіки потоків, діаграма Парето, аналіз тенденцій.
9. Якими є інструменти та методи забезпечення якості проекту?
10. В чому проявляються результати процесу забезпечення якості?
11. Як забезпечується контроль якості в проекті?

Приклади ситуаційних завдань: Побудуйте сітковий графік проекту з визначенням усіх параметрів: код роботи, тривалість роботи, ранній початок, пізній строк початку, ранній строк закінчення, пізній строк закінчення, резерв часу.

Література: основна [2; 5; 13; 15; 18], допоміжна [9; 13; 16; 17].

7. Завдання для самостійної роботи

Назва теми	Зміст завдання	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Система управління і методологія планування проектів				
Тема 1. Теоретичні засади управління проектами	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника	<i>основна</i> [1; 4; 8; 9; 10; 16], <i>допоміжна</i> [8; 12; 13; 20]	5
Тема 2. Планування проекту	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, розв'язання кейсів	<i>основна</i> [1; 4; 9; 11; 19], <i>допоміжна</i> [4; 7; 11; 19]	5
Тема 3. Техніко-економічне обґрунтування інвестиційного проекту	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, підготовка опрацьованих матеріалів, щодо нормативно-законодавчої бази	<i>основна</i> [8; 9; 10; 20], <i>допоміжна</i> [8; 13; 17; 18]	7
Тема 4. Контроль за виконанням проекту	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Підготовка мультимедійних презентацій	<i>основна</i> [10; 11; 19; 21; 22], <i>допоміжна</i> [9; 10; 15; 18]	6
Тема 5. Оцінка ефективності проектної діяльності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, розв'язання кейсів	<i>основна</i> [2; 3; 6; 16; 18], <i>допоміжна</i> [3; 6; 14; 16]	7
Змістовий модуль 2. Методичний інструментарій реалізації проектів				
Тема 6. Проектне фінансування	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, підготовка мультимедійних презентацій	<i>основна</i> [5; 6; 12; 16; 17; 19], <i>допоміжна</i> [3; 4; 6; 14]	5
Тема 7. Організаційні форми управління проектами	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, розв'язання кейсів, тестові завдання	<i>основна</i> [4; 8; 11; 15; 17], <i>допоміжна</i> [1; 5; 10; 11; 19]	7
Тема 8. Проектна діяльність як сфера високого ризику	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, розв'язання задач	<i>основна</i> [1; 7; 13; 14; 24], <i>допоміжна</i> [6; 11; 12; 19]	6
Тема 9. Управління ресурсами проекту	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Підготовка проекту	<i>основна</i> [2; 12; 13; 17; 23], <i>допоміжна</i> [8; 12; 16; 20]	7
Тема 10. Управління якістю проектів	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, підготовка мультимедійних презентацій, есе, підготовка доповіді	<i>основна</i> [2; 5; 13; 15; 18], <i>допоміжна</i> [9; 13; 16; 17]	5

8. Індивідуальні завдання

Підготовка есе згідно зазначених тем (за вибором студента) з конкретними прикладами

Завдання кожен студент має виконати за індивідуальним варіантом. Для студентів денної та заочної форми навчання номер варіанту вибирається за останньою цифрою порядкового номеру студента в журналі академічної групи. Результати виконання завдання повинні бути оформлені в рукописному або

друкованому вигляді. Вимоги до оформлення: формат паперу – А4, орієнтація сторінки – книжкова, ліве поле – 2,5 см, праве, верхнє та нижнє поля – 1,5 см (шрифт – Times New Roman, розмір – 14 пунктів, міжрядковий інтервал – одинарний, інтервал шрифту – звичайний, відступ абзацу – 1 см).

1. Визначення понять «проект» і «менеджменту проекту». Ознаки проектів.
2. «П'ять питань» Гарольда Керцнера, які вимірюють необхідність в менеджменті проекту для організації.
3. Особливості менеджменту проекту.
4. Мета проекту, її обмеженість.
5. Класифікація проектів.
6. Життєвий цикл проекту згідно з програмою промислового розвитку Організації Об'єднаних Націй.
7. Шість стадій проекту згідно класифікації Всесвітнього банку реконструкцій і розвитку.
8. Фази життєвого циклу проекту.
9. Історія розвитку менеджменту проекту.
10. Головні учасники проекту.
11. Організаційні структури управління проектами.
12. Матрична структура управління проектами.
13. Менеджмент як процес управління проектом.
14. Керування проектами.
15. Фактори, що сприяють успішній реалізації проекту.
16. Роль керівника проекту в управлінні ним.
17. Проектні команди.
18. Керування декількома проектами.
19. Оточення проекту або фактори зовнішнього середовища.
20. Основні функції менеджменту проекту.
21. Основні методи менеджменту проекту.
22. Планування і стратегія керування проектом.
23. Особливості методів у менеджменті проекту.
24. Планування робіт по методу критичного шляху.
25. Ймовірнісні оцінки розрахунку часу.
26. Виявлення обмежень по проектам.
27. Керування вартістю проекту.
28. Керування проектом по вартості виконаних робіт.
29. Корегування відхилень по проекту.
30. Сіткове планування.
31. Календарне планування.
32. Метод критичного шляху.
33. Метод оцінки і перегляду проектів PERT.
34. Проектні ризики. Види ризиків.
35. Методи аналізу ризиків проектів.
36. Метод Монте-Карло і його застосування для оцінки проектів.
37. Автоматизація процесу керування ризиками.
38. Метод освоєного об'єму в управлінні проектами.
39. Японський підхід до менеджменту проекту.

9. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни «Управління проектами» застосовуються наступні методи навчання:

- лекції, в тому числі й проблемні з попередньою роздачею лекційних матеріалів студентам;
- практичні заняття у їх різноманітних формах (бесіда з елементами дискусії, робота в малих групах, «мозкова атака», ситуативний підхід, розв'язування задач, ділова гра, бесіда за «круглим столом», рольова гра, імітація);
- стандартизовані тести та поточне опитування;
- презентація результатів, виконаних завдань та досліджень;
- розрахункові роботи;
- індивідуальні заняття під керівництвом викладача;
- самостійна робота студентів з літературними джерелами;
- індивідуальне завдання;
- ректорська контрольна робота.

10. Методи контролю

При вивченні здобувачами вищої освіти навчальної дисципліни «Управління проектами» застосовуються такі методи оцінювання набутих знань:

- поточне (усне) опитування, дискусійне обговорення проблем на практичних заняттях;
- складання опорного конспекту теми;
- побудова структурно-логічної схеми теми, окремого питання;
- контроль самостійної роботи;
- індивідуальне завдання;
- написання есе;
- тестування;
- підсумковий контроль (екзамен).

11. Розподіл балів, які отримують студенти (екзамен)

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий тест	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
5	5	7	6	7	5	7	6	7	5		

12. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	відмінно	зараховано
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	добре	
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві		
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабка їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	задовільно	
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість		

		недоліків і помилок		
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

13. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій.
2. Навчально-методичні посібники в бібліотеці та локальній мережі університету.
3. Матеріали для самостійного опрацювання.
4. Методичні рекомендації для самостійної роботи.
5. Мультимедійні матеріали.
6. Тестові завдання.

14. Рекомендована література

Основна

1. Березін О.В., Безпарточний М.Г. Управління проектами: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2014. 271 с.
2. Гавловська Н.І., Рудніченко Є.М. Управління інноваційними проектами: навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2016. 247 с.
3. Галушка З.І, Волощук О.А. Управління проектами. Project management: навч. посіб. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича: Рута, 2018. 119 с.
4. Гордієнко В.О. Управління інноваційними проектами і програмами: навч. посіб. Ун-т мит. справи та фінансів. Дніпро: Ун-т мит. справи та фінансів, 2019. 115 с.
5. Довгань Л.Є., Мохонько Г.А., Малик. І.П. Управління проектами: навч. посіб. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
6. Єгорченкова Н.Ю., Катаєва Є.Ю. Азбука управління проектами. Планування: навч. посіб. К.: КНУ ім.Т.Шевченка, 2017. 117 с
7. Князевич А. О. Управління інфраструктурним забезпеченням інноваційного розвитку економіки: моногр. Рівне: «Волинські обереги», 2018. 362 с.
8. Козик В.В., Тимчишин І.Є. Практикум з управління проектами: навч. посіб. Нац. ун-т «Львів. політехніка». Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2012. 179 с.

9. Кузьмичов А.І. Планування та управління проектами. Моделювання засобами MS Excel: практикум. Ін-т проблем реєстрації інформації НАН України. Київ: Ліра-К, 2016. 179 с.

10. Ноздріна Л., Ящук В., Полотай О. Управління проектами: навч. посіб. Укоопспілка, Львів. комерц. акад. Львів: СПОЛОМ, 2014. 304 с.

11. Петренко Н.О., Кустріч Л.О., Гоменюк М.О. Управління проектами: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 244 с.

12. Петрович Й.М., Новаківський І.І. Управління проектами: підруч. Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2018. 395 с.

13. Приймак В.М. Управління проектами: навч. посіб. Київ: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2017. 459 с.

14. Савчук В.П., Прилипко С.І., Величко О.Г. Управління міжнародними інвестиційними проектами: навч. посіб. / за заг. ред. С.І. Прилипка. Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». К.: КНЕУ, 2013. 469 с.

15. Старченко Г.В. Управління проектами: теорія та практика: навч. посіб. Чернігів. нац. технол. ун-т. Чернігів: Брагинець О.В. [вид.], 2018. 304 с.

16. Управління інноваційними проектами в умовах міжнародної інтеграції: моногр. / О.О. Охріменко та ін. Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського». Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 260 с.

17. Управління змінами та проектами: навч. посіб. / Грибик І. І. та ін. Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів: Центр Європи, 2017. 168 с.

18. Управління інвестиційними проектами: навч. посіб. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича; уклад.: П.О. Нікіфоров, А.В. Фесюк, І.Я. Ткачук. Чернівці: Рута, 2015. 175 с.

19. Управління проектами: навч. посіб. / П.П. Микитюк та ін. Терноп. нац. екон. ун-т. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 319 с.

20. Управління проектами: вітчизняний і зарубіжний досвід: моногр. / М. Ажажа та ін.; під ред. С.Чернова. Запоріжжя: РВВ ЗДІА, 2015. 349 с.

21. Управління проектами в підприємницьких структурах: навч. посіб. / В. Р. Кучеренко та ін. Одес. нац. екон. ун-т. 2-ге вид., випр. і перероб. О.: Астропринт, 2013. 268 с.

22. Управління проектами: процеси планування проектних дій: підруч. / І.В. Чумаченко та ін.; за заг. ред. І.В. Чумаченка і В.В. Морозова; ВНЗ «Ун-т економіки та права «КРОК». К., 2014. 676 с.

23. Шишмарьова Л.О. Управління проектами: навч. посіб. Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 135 с.

24. Яковенко О. І. Управління проектами та ризиками: навч. посіб. Ніжин: Лисенко М.М., 2019. 196 с.

Допоміжна

1. Войтко С.В. Управління проектами та стартапами в Індустрії 4.0: підруч. Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського». К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського: Політехніка, 2019. 199 с.

2. Ворона П.В. Технологія управління проектами: підруч. Полтава: Шевченко, 2013. 172 с.

3. Єгорченков О.В., Єгорченкова Н.Ю., Кубявка Л.Б. Інформаційні технології

управління проектами: навч. посіб. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Київський університет, 2017. 79 с.

4. Ієвлева С.М., Руденко Д.О. Основи управління проектами: навч.-метод. посіб. Харків. нац. ун-т радіоелектроніки. Харків: ХНУРЕ, 2017. 222 с.

5. Ітченко Д.М., Кунденко А.В., Дорош М.С. Реалізація стратегії регіонального розвитку на основі проактивного управління проектами: моногр. Черніг. нац. технол. ун-т. Чернігів: ЧНТУ, 2016. 219 с.

6. Князевич А.О., Крайчук О.В. Механізми управління інноваційним розвитком: моногр. Рівне: РДГУ, 2011. 133 с.

7. Колеснікова К.В., Бондар В.І. Управління проектами: практикум. Одес. нац. політехн. ун-т. О.: Елтон, 2013. 119 с.

8. Кузьмініх В.В., Тараненко Р.А. Основи управління ІТ проектами: навч. посіб. Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського». Харків: КПІ ім. Ігоря Сікорського: Політехніка, 2019. 75 с.

9. Литвиненко О.Є., Вавіленкова А.І., Жолдаков О.О. Управління проектами інформатизації: навч. посіб. Нац. авіац. ун-т. Київ: НАУ, 2015. 219 с.

10. Луценко Г. В. Комп'ютерні технології управління проектами : навч.-метод. посіб. Черкаси: ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2014. 84 с.

11. Пономарьов О.С. Поведінкові компетенції в управлінні проектами: навч.-метод. посіб. Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків: Підручник НТУ «ХПІ», 2016. 215 с.

12. Прикладні аспекти управління проектами в публічній сфері: посіб. / О.В. Кулініч та ін. Харків. міськрада, Упр. інновац. розвитку та імідж. проектів. Харків: Іванченко І.С., 2019. 92 с.

13. Сидорук М.В. Організаційно-економічні засади управління проектами транскордонного співробітництва: автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.05. Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк, 2018. 20 с.

14. Сусліков Л.М., Студеняк І.П. Управління науковими проектами: навч. посіб. ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т». Ужгород: Говерла, 2019. 431 с.

15. Технологія управління соціальними проектами: моногр. / Т.М. Безверхнюк та ін. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Одес. регіон. ін-т держ. упр. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2014. 291 с.

16. Управління проектами інформатизації: навч. посіб. / Л.М. Савчук та ін. Нац. металург. акад. України. Дніпропетровськ: Герда, 2014. 110 с.

17. Управління проектами: навч. посіб. / І.А. Дмитрієв та ін.; Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. Харків: ХНАДУ, 2013. 235 с.

18. Управління процесами в проекті: навч. посіб. Одес. нац. мор. ун-т; [уклад.: І.О. Лапкіна, К.Л. Семенчук]. Одеса: ОНМУ, 2014. 115 с.

19. Цюцюра С.В., Криворучко О.В., Цюцюра М.І. Системи управління інвестиційними проектами: навч. посіб. Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. К.: КНУБА, 2013. 151 с.

20. Miklosik A., Janovska K. Measuring maturity of project management implementation processes. Актуал. проблеми економіки. 2015. № 1. С. 36-42.

15. Додаткові ресурси

1. Бібліотека ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука».
2. Moodle-система Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука. Режим доступу: <http://edu.regi.rovno.ua/>
3. Технічні засоби навчання: навчальні демонстрації; слайди; дистанційний курс.
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
5. Законодавство України. Верховна Рада України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
6. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
7. Міністерство цифрової трансформації. Режим доступу: <https://thedigital.gov.ua>
8. Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. <https://prometheus.org.ua>